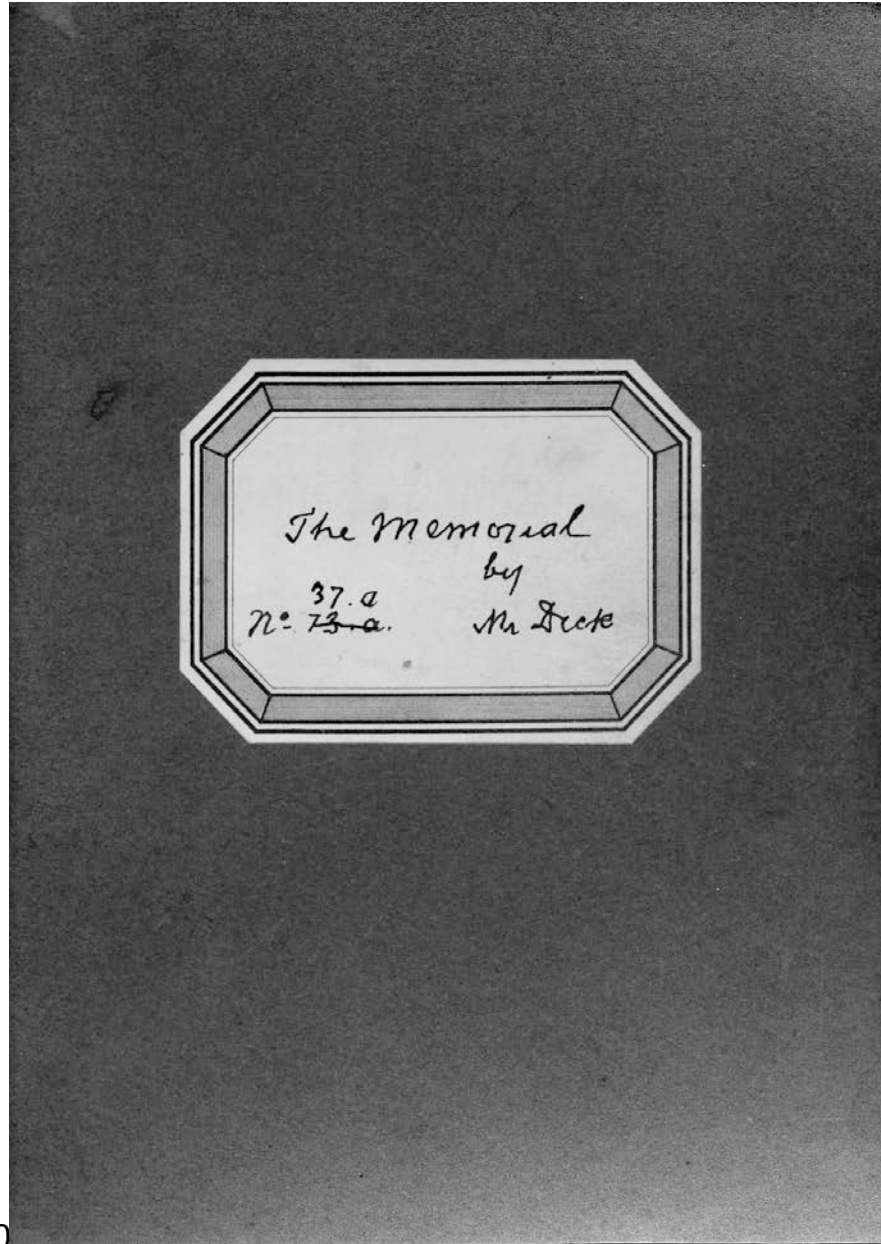

The memorial by Mr Dick nr 37 a

The memorial by Mr Dick nr 37 a

af den hemliga organisationen Erhardt, hvilken lær omfatta en brigad på omkring 20.000 man, som omedelbart kunna mobiliseras med kanoner, gevär och kulsprutor (hur förhåller det sig med de allierades kontroll af afväpningen?) Ett hemligt tribunal inom organisationen har afkunnat flera dödsdomar öfver politiska motståndare, bland andra Gareis och Erzberger.

Kristiania den 29 Dec. Tidens Tegn lämnar en redogörelse för en bolsjevikisk propagandaverksamhet bland norska barn i åldern 7 till 15 år, hvilken organiserats öfver hela landet af ledaren för den kommunistiska pressbyrån. Ch. Hilt, som erhållit utförliga instruktioner från Moskva. Enligt tidningen är organisationen fullt genomförd. Om en af kommunisterna anordnad julfest skrifver tidningen att julevangeliet serverades barnen bland annat i den formen att Jesus var den första kommunisten och revolutionären som ville omstörta samhället. Den privata egendomsrätten förlöjligades

Under senaste konferensen i London yttrade Lloyd-Georg bland annat:

--- "Frankrike måste erhålla sitt skadestånd. Om några uppoffringar erfordras, så blir det de andra länderna som måste göra dom.

Trustlagstiftningskommittén, som tillsattes 1920 med uppgift att afgiva förslag till en provisorisk lagstiftning rörande kontroll öfver truster och andra monopolistiska sammanslutningar har den 30de December afgifvit sitt betänkande hvari, bland annat inhämtas:

-- Galoschfabrikanternas aktiekapital utgjorde år 1911 4.000.000 kronor. År 1920 utgjorde aktiekapitalet 14.230.000 kr. Af hela ökningen i aktiekapitalet under de sex åren från 1914 eller 10.230.000 kr hade endast 390.000 kr. tillförts genom nyteckning, medan 9.840.000 utdelats i gratisaktier till aktieägarna --- Bolagens nettovinster ha i synnerhet under åren 1915, 1916 och 1919 varit betydande, uppgående till respektive 61,9, 70,4 och 77 procent på

det genom gratisaktier flerdubblade aktiekapitalet. Vissa år har nettovinsten för några af bolagen uppgått till 100 a 150 procent af det utspådda aktiekapitalet (således antagligen 300 á 500 procent af det ursprungliga! – om all vinst utöfver en viss procent, låt oss säga 10% delats mellan företagare, i fabrikerna anställda och staten skulle det blifvit en bra slant för hvardera parten)

(sid. 56 förra häftet) Danmark har icke inbjudits att sända representanter till kommissionen för utrönande af världskrigets orsak. Man kan nämligen icke anse Danmark fullt neutralt emedan det mottagit land från Ententen (Holland som led grymt genom den engelska blockaden är däremot strikt neutralt) sid 9

”När två makter börja ett krig tror hvardera sig vara säker om segern. Hertigen af Gramont berättar i sina memoarer, att han år 1870 aldrig skulle ha drifvit det till ett krig med Tyskland om han haft blott det minsta tvifvel angående Frankrikes seger. Å andra sidan hade

Bismarck först när general Moltke försäkrat honom att kriget skulle få ett för Tyskland segerrikt slut, företagit den bekanta ändringen i den s.k. Emserdepeschen. (Marchese Cappelli f.d. italiensk diplomat)(brottslingen lära i de flesta fall vid brottets begående tro att de skola gå straffria)

I vissa glest befolkade trakter af U.S.A. transporteras skolbarnen till och från skolorna i bilar. Härom skrifver Ellen Key: (och hon har så innerligt rätt)

”Man talar och skrifver om folkskolorna, man lagstiftar och bildar föreningar för folkupplysning. men man har glömt att i vårt långa glest bebyggda land, med dess sju månaders långa vinter, där äro afstånden och vägarnas beskaffenhet på landsbygden bildningens svåraste hinder^{x)}. Barnen förkyla sig oafårligt genom att sitta i skolor med våta kläder och skodon ---

(I det tätt befolkade Sörmland få

---

x) näst Katjesen och bibliskan förstås

massor af skolbarn tillbringa ett par timmar dagligen på de snöiga landsvägarna. I skolan användes sedan den första timmen mens barnen ännu äro något så när pigga, till katjesplugg.

I en artikel om fysisk fostran skrives bland annat:

--- Skolan har icke endast till uppgift att bibringa ett visst mått af kunskap. Den har äfven skyldighet att lämna ifrån sig en stark och frisk ungdom. Hur den skall kunna gå i land med den uppgiften är den förnämsta af vårt lands skolfrågor och den får icke störas af en oförnuftig schism mellan gymnastik och idrott hvilka icke stå i strid med hvarandra, utan äro tvillingbröder. Det mål hvari all sträfvan måste utmynna är vårt folks andliga och fysiska hälsa

(Gymnastik och idrott komplettera hvarandra. Den svenska gymnastiken är utmärkt för knektar och skolpojkar men så tråkig att ingen menniska af fri vilja underkastar sig den – här får

idrotten taga vid. Härom har skrivits förut i memo

--- Det måste sägas att skolgymnastiken hos oss väl blifvit en läroverkens angelägenhet men i alltför påfallande ringa grad en folkskolornas. Detta betyder, att den ojämförligt största delen af landets barn och ungdomar i skolorna mer eller mindre måste sakna de för hela lifvet betydelsefulla och hjälpande inflytelserna af den svenska gymnastiken. Det är också med tanken häpå som det i särskildt mening här kan sägas vara fråga om just en social angelägenhet

--- Att det i många landskommuner är illa ställt i fråga om lokaler och gymnastikattiralj är både riktigt och beklagligt . Men ytterst är det icke så mycket fråga om detta som om lärarnas intresse för saken (lika med 0) – mycket kan göras under rätt primitiva förhållanden. Ty det är dock först och främst på den fristående gymnastiken och träningen det kommer an. (Den enda gymnastik som Vrena barn-

ungar komma i åtnjutande af är instufningen af skolans och skollärarens ved)

Berlin den 1^{sta} Januari. Vid årsskiftet uttalade förre rikskanslern Hermann Müller, att det nya året medför den svåra uppgiften för Tyskland att införa ordning i rikshushållningen. Därför äro nya och omfattande skatter nödvändiga^{x)} och år 1922 måste från de burgnares sida bringas de stora synliga offer på hvilka man hittills förgäfves väntat. Ordning i finanserna och en reform i fråga om valutan äro blott möjliga, om de, som ha något att ge, tvingas att ge. (just det)

Om demokrati som grundprincip i tysk politik skrifver rikspresidenten Ebert i Berliner Tageblatt den 1^{sta} Januari:

--- Demokratiens framtidsuppgift är att undvika de misstag som gjorts af tidigare system, hvilka sågo den politiska visdomen i ett undertryckande med våld af "andras" intressen och i upprättandet af politiska och ekonomiska envälden

---

x) Fransmännen, segrarna, äro för närvarande dubbelt så hårdt beskattade som tyskarna.

Förebud till den nya tiden är konferensen i Washington med dess kamp för afrustning och kraf på en internationell konferens för gemensamt återuppbyggande af världens ekonomi ---

Rikskanslern Wirth har äfven uttalat sig om den tyska demokratiens uppgifter. Han kastar en återblick på den politiska och ekonomiska utvecklingen af tyska riket under de senaste 50 åren och folkets strid för delaktighet i makten och betonar att denna strid icke var utkämpad vid krigets början. Det hade varit en bland Tysklands största svagheter för kriget att denna kamp icke utkämpats. De yttre och inre vilkoren under hvilka demokratien i Tyskland kunnat verka ha varit de tänkbarast ogynnsamma. Det gäller nu att öfvertyga världen om att sammanstörtandet af det tyska näringslivet skulle betyda fattigdom och utarmning, politiskt kaos och rikets upplösning, samt att klargöra för världen att den har intresse

af Tysklands öde

(sid 3) Baggarna ha roligt åt kommissionen för utredning af världskrigets orsaker. Under en karikatyr framställande der Kaiser som ordförande vid ett rådsbord läses:

”De rette møend blef fundet med ett ganska

själdent held

De upartiske dommere ha nemlig valgt

sig seld

Det eneste som ikke falder ganske i vor

smag

Er att ikke keiser Wilhelm blef delegert

fra Haag”

Med anledning af att den berömda danske komikern Alstrups fjasko i en tragisk roll, skrives:

--- Han borde naturligtvis aldrig ha spelat den. En människa som folk en gång vant sig vid att skratta åt måste fortfara att vara en pajas: det är humoristernas stora tragik. Om jag hade en son skulle jag framför allt lära honom detta. Min son, var alltid tråkig, skratta aldrig. Var sur. Då skall

dig väl gå i lifvet. (så sannt, i synnerhet i frihetens stamort på jorden – Mark Twain har skrivit bra härom)

Paris den 3^{dje} Jan. I Journal des Debats läses:

Det mest trängande problemet har uppstått genom Tysklands oförmåga att betala. Riksregeringen har förstått att undvika användandet af sanktioner, i det den åberopat sig på de stora projekt som äro under förberedande. Då dessa i intet fall genast kunna ge beaktansvärda resultat, måste högsta rådet skrida till sanktioner. Det rör sig härvidlag ej om militära åtgärder, utan om en finanskontroll. Tidningen anser att en sådan kontroll skulle vara i Tysklands eget intresse, ty kabinettet Wirth är ej i stånd att tvinga industribaronerna till de offer som äro nödvändiga för att riket skall kunna uppfylla sina finansiella förpliktelser (hear, hear)

De förbundna ha rätt att använda

alla medel till förhindrande af en systematisk bortsmuggling af tyskt kapital. Tidningen medger att Versaillesfördraget utesluter en inblandning från de allierades sida i Tysklands inre förvaltning. Men om Tyskland ej uppfyller de förpliktelser det uttryckligen erkänt, ha de förbundna rätt att utsträcka kontrollen.

Paris den 4de Januari. --- Man väntar att Lloyd-George i Cannes skall föreslå Rheinområdet utrymning af de allierade eller åtminstone en minskning af ockupationsarmén från 130.000 till 40.000 man. Briands uttalande till Daily Mail betraktas som ett svar på förhand, hvare en positiv allians med alla garantier för landets säkerhet uppställs som ett absolut vilkor för en minskning af ockupationstrupperna.

Med anledning af att de tyska bokhandlarna på det mest oförsynta sätt skörta upp oss^{x)} vid inköp af tyska böcker – För ett remestat verk, som i Tyskland kos-

---

x) "Du dummen schweden"

tar kr. 2,19, få vi i Stockholm punga ut med – kr.40.20! – skrives:

--- Det är tydligt att denna sak, utom den rent ekonomiska sidan har ännu en annan. Vår högskoleungdom, såväl som en stor del af den bokläsande allmänheten har hämtat åtskilligt af sitt vetande ur tyska läroböcker och tyska verk. Men det är ingen hemlighet, att man vid våra universitet och högskolor sedan någon tid tillbaka kunnat spåra en fullt påtaglig tendens till utbytande af tyska läroböcker mot engelska och franska^{o)}. Att en prispolitik från tysk sida hvilken sätter Sverige i sista rummet (-- bevisas) såsom sämst gynnad nation^{x)}, icke kan undgå att sätta fart i en dylik tendens är säkert, lika visst som allmänheten knappast torde vara sinnad att i svenska boklådor betala tyska böcker efter prissättning i amerikanska dollars (hvilket tyskarna for-

---

x) en oförskämdhet utan like! Du dumme schweden som tål allt

o) guschelof!

dra!) --- Tysk kultur och vetenskap äro redan förut så isolerade från stora delar af världen att det är svårt att inse skälen till att lägga ytterligare stenar i deras väg – och det till och med från tysk sida

Om misstämningen mellan England och Frankrike på grund af U.båtsfrågan skrives:

Att denna så öppet uttalade engelska misstro gått fransmännen djupt till sinnes, kan man egentligen ej förtänka dem. Af allt att döma är det ingalunda i främsta rummet ett befaradt engelskt anfall^{x)}, de önska kunna möta med en stark U.båtsflotta, ehuru de ju måste räkna äfven med möjligheten at ett framtida krig med England. De se faran från ett helt annat håll: från ett återuppståndet Tyskland, som återvunnit sin handlingsfrihet. Det är nu en gång deras käpphäst (från Paris telegraferas d.6te Jan.:

---

x) Det är väl egentligen England som befarar ett franskt U.båtskrig mot dess handelsflotta?

Le Temps fäster uppmärksamheten på byggnadsverksamheten vid de tyska varfven och erinrar om den af professor Flamm upptäckta stabiliseringsmetoden som tillåter byggandet af starkt pansrade undervattens-båtar på 10.000 ton --- byggandet af undervattensbåtar har icke upphört. Om de också icke byggas i Tyskland, byggas de åtminstone för Tysklands räkning. Motorer och enskilda partier till undervattensbåtar tillverkas i Spanien efter tyska ritningar och sannolikt med ännu större intensitet på andra platser i Europa där intet öfvervakande är möjligt – (förmodligen hjärnspöken – inte har det bankruttmässiga Tyskland någon användning för undervattensbåtar – det torde dröja många år innan det kan tänka på ett revanschkrig, och undervattensbåtar kunna byggas i ett nafs – härom har skrivits i memo.)

Präst på "pidginengelska" heter "jospidginman" = Guds affärsman (alldeles utmärkt – våra egna präster göra i 9 fall af 10 fullt skäl för denna titel)

Berlin den 7de Januari. Tyska rikets sväfvande skuld i form af diskonterade skattkamarväxlar ökades under senaste tredjedelen af December med 9 milliarder mark (omkring 1 milliard om dagen) och uppgick den 31^{sta} Dec. till 247,9 milliarder mark (bra marscheradt, om samma takt vidhålles, kommer den sväfvande skulden om ett år ha ökats med omkring 300 milliarder (pappers) mark = med omkring 6 milliarder guldmark, långt mer än den årliga afbetalningen å krigsskadeersättningen. sidan 122

London den 7de Jan. Dail Eireann har antagit det irländska fördraget.

Churchills plötsliga återvändande från Cannes beror på att de engelska trupperna skola utrymma Irland omedelbart efter ratificeringen af fördraget. Därefter skall fattas beslut om en allmän amnesti för Irland och regeringen i Dublin erhålla vissa förvaltningsrättigheter

Senast innan Dail Eireann gaf med

sig skrefs om fanatikern De Valera:

--- De Valera drar sig tillbaka från sin post som "president" i den irländska republiken och hans pompösa deklamationer kunna icke dölja att han uppger en strid hvilken han måste erkänna som hopplös, själf står De Valera ännu på samma ståndpunkt som för sex månader sedan innan de långa och mödosamma förhandlingarna börjat som ledt till den af engelska parlamentet definitivt antagna uppgörelsen. Han trodde sig ännu i elfte timmen kunna lofva sina landsmän "a grand peace" som skulle besparat Irland hvarje skymt af beroende af den engelska kronan. Hade han fått sin vilja igenom skulle icke blott det föreliggande förslaget till upprättande af en irländsk dominion ha förkastats: Hvarje möjlighet till fortsatta förhandlingar med den engelska regeringen skulle ha grusats. Den engelska regeringen har redan gått till yttersta gränsen af sina medgifvanden förklarade Lloyd-George

i sitt telegram från Cannes den 28de December, om det icke antogs utan ändringar hade hela frågan fallit. Det finns Sinnfeinare som med lätt hjärta skulle taga konsekvensen af ett afslag, men de äro, af alla uppgifter att döma, i en hopplös minoritet. Flertalet beakta de ofantliga fördelar som fördraget medför för Irland och i öfverensstämmelse härmed afge de sitt votum

--- Om Dail Eireann öfver huvud kunnat uppträda med så oförsonlig energi mot ett förslag, som uppenbarligen har den irländska folkmajoritetens sympatier, beror det naturligtvis på att Sinnfeinrepresentationen valdes då irländarnas förbittring mot England stod på sin höjdpunkt, och därför företräder ytterlighetskraf, som icke längre äro aktuella i det nuvarande läget. Flera af Sinnfeinrörelsens ledande krafter ha tagit konsekvensen af den förändrade situationen och varmt förordat den föreslagna uppgörelsen med England – sidan 19

Agencia Havas offentliggör i dag (den 8de Januari) ett förljudande att England lofvat ingå en defensivallians med Frankrike mot Tyskland och att Lloyd-George och Briand redan inledt förhandlingar om ett fördrag, i hvilket England skulle lofva Frankrike militär hjälp i händelse af ett tyskt anfall

(Le Figaro skrifver om dessa alliansplaner: "Hvad tjänar det till att ingå allians med ett land med hvilket vi på alla punkter äro oense" – (på en punkt torde de båda länderna vara ense; att sätta p. för ett tyskt revanschkrig)

Paris den 8de Januari. Det bekräftar sig i en fransk-engelsk militär öfverenskommelse för närvarande tages under öfvervägande. Frankrike skulle för sin del hälst vilja få till stånd en ömsesidig allians omfattande alla frågor, däribland den Östeuropeiska, under det England för närvarande synes föredraga ensidigt bindande garantier som skulle ställas af England och gå ut på, att nämnda land skulle

försvara Frankrike i händelse af ett tyskt angrepp (nästa sida)

(Undras om det ej går de med rätta segerstolta fransmännen^{x)} i magen att de i en eventuell allians med Enland i många fall finge spela andrafiol) sid. 23

(sid 17) Resultatet af Dailens omröstning väckte sensation i Dublin, ty efter de senaste dagarnas meddelanden hade man icke väntat så stor majoritet för ratificeringen. I staden rådde stor entusiasm, och ratifikationspartiets ledande män hyllades med ovationer. De Valera, som också hälsades med hurrarop, var tydligen mycket nedslagen och brast i gråt, då han lämnade Dail Eireann sid 22

Landrau, den dödsdömde kvinnomördaren, har i sitt fängelse fått mottaga en rikhaltig nyårspost från de många beundrarinnor hans process skaffat honom fullt upp af de varmaste välönskningar för det nya året (jämför giftmörderskan Mrs Bravo som fick motta tjojtals äktenskapsanbud^{xx)}

---

x) Deras kamp under kriget var heroisk)

xx) jämför äfven brudmördaren Mörner

(förra sidan) Paris den 8de Jan. Frankrike har gått med på att nedsätta de tyska skadeståndsbetalningarna för 1922 med 60 procent om det till gengäld får ett defensivförbund med England ---

Till gengäld för hvad Frankrike afstått är Lloyd-George beredd att föreslå ett defensivförbund till lands och sjöss, genom hvilket Frankrike garanteras Englands understöd vid ett icke framprovoceradt tyskt angrepp. Underhandlingarna om förbundsfördragets text fortfara. Man tror att det till sina grunddrag kommer att likna fyrmaktsöfverenskommelsen i Washington ---

Det är äfven fråga om att Italien skulle ansluta sig till det fransk-engelska fördraget, hvilket skulle utgöra grundvalen för en vidtgående öfverenskommelse, afsedd att garantera det territoriella status quo i Europa och analog med Stilla hafsöfverenskommelsen. Den skulle genom ett formellt fördrag fastslå den princip som på Bri-

ands begäran inrycktes i Cannesresolutionen

--- Petit Journal upplyser att England ingalunda har för afsikt att begära att Frankrike skulle utrymma Rheinlandet. En af de ömtåligare frågorna är enligt denna tidning U.båtsfrågan. Le Matin meddelar emellertid att Lloyd-George förklarar att han aldrig skall låta denna fråga bli afgörande för det fransk-engelska fördraget

(Om de franska U.båtarna få hjälp af de engelska måtte dom väl kunna göra kol på tyskarna till sjöss)

--- Hufvudpunkterna i den engelsk-franska öfverenskommelsen skulle bli att Frankrike uppgåfve U.båtsprogrammet, lofvade begränsa landarmén och medgåfve modifikationer i Angoratraktaten, under det England annullerade Frankrikes krigsskuld och gåfva garantier mot tyska öfverfall. Italien, som tillfrågats om det ville skydda Frankrike mot öfverfall, ställer sig tillmötesgående. Möjligen torde Frankrike komma att försöka att få beskyddet att

äfven omfatta Polen

(sidan 15) Under andra, tredje och fjärde kvartalet af år 1921 ha tyska statsverkets inkomster af skatter, tullar med mera, belöpt sig till 51,6 milliarder hvaraf på Reichsnotoperer komma 1,4 milliarder. De allmänna förvaltningsutgifterna belöpa sig till 104,6 milliarder, ränteutgifterna för rikets skulder till 15,8 milliarder och tillskotten till post, telegraf och järnvägsdriften 11,9 milliarder, eller tillsammans 132,4 milliarder (en uppmuntrande tablå öfver landets finansiella ställning)

(sid 19)--- "De Valera kämpar med ryggen mot väggen och man fruktar att hans afsikt är att tillvälla sig minoritetsdiktatur. Några oroliga Londontidningar ana redan förestående krig mellan röda och hvita på Irland, ett fortsatt inbördeskrig i ny form. Arbetarna utgöra visserligen ingen dominerande faktor på Irland, men äro starkt smittade af bolsjevism"

Paris den 9 Januari. Den engelsk-franska alliansen mottages med blandade känslor i den franska pressen. En tidning skrifer, att en allvarlig invändning är, att fördraget skulle medföra förpliktelser att afstå från hvarje angrepp mot grannarna, hvilket skulle förhindra Frankrike från att bispringa Polen och de centraleuropeiska staterna om dessa anfallas af Tyskland. Slutligen skulle alliansen kullstörta det franska politiska system som går ut på att upprätthålla jämvikt i Centraleuropa

General Castelnau, som är ledare af för hälften af det nationella blocket, förklarar i Echo de Paris, att Lloyd-George fortsätter sin politik som går ut på engelsk merkantil hegemoni och som oundvikligen måste medföra Frankrikes försvagande och försättande i vasallställning (sidan 19)

(den 10de) Förhandlingarna om en öfverenskommelse mellan England och Frankrike ha nu afslutats. En möjlighet har lämnats öppen för upptagande af Belgien

och Italien (när slutet är godt är allting godt) nästa sida

Från Leipzig telegraferas att Cruspian på de oafhängigas partidag bland annat uttalade, att ingen makt i Tyskland skall lyckas förintä det, som man uppnådde den 9de November 1918. Om det skulle bli nödvändigt att försvara detta, äro de oafhängiga fast beslutna att begagna alla de kampmedel, som den moderna socialismen förfogar öfver, såsom storstreik, ett väpnadt motstånd och borgarkrig --- Talaren föreslog partidagen att anta en resolution förhindrande af ammunitionsfabrikation till hemliga ändamål^{x)}, en resolution som enhälligt antogs. Slutligen utropade talaren: "Man säger ofta främst Tyskland, sedan socialismen, men vi känna ingen tysk nation, intet fädernesland som vi kalla Tyskland. Vårt fosterland är jorden, hela världens prolitariat och internatio-

---

x) Hur sköter de allierades afväpningskommission sig?

nalen". Detta hälsades med stormande bifall.

Berlin den 11te Januari. Förliden natt voro monumenten i Siegesallé föremål för skadegörelse. Fredrik Wilhelm I:s och Fredrik den stores monument plundrades på bronskronorna och på så godt som samtliga öfriga minnesmärken ha större eller mindre skador anställts.

(förra sidan) Om den engelsk-franska öfverenskommelsen skrifves:

Kärnpunkten i den öfverenskommelse som beramats i Cannes är Storbritanniens uttryckliga förpliktelse att biträda Frankrike med alla sina krafter vid ett oprovoceradt tyskt anfall. Därmed har England uppgifvit en tradition som det följt i generationer och ansågs beslutat att fortsätta i framtiden, nämligen att icke låta formellt^{x)} binda sig på det europeiska fastlandet. (Utfästelserna till Frankrike före världskriget voro ju icke officiellt förpliktande) Genom den erbjudna ga-

---

x) hvarför 2 l? - formel

rantien åt Frankrike gör Storbritanien den största eftergift som bundsförvandten kunnat ifrågasätta^{x)} – men naturligtvis sker det i öfverenstämmelse med hvad det egna intresset fordrar (U.båtsfrågan, Mindre Asien?)

Förmodligen på grund af att Frankrike visat sig eftergifvet i dessa och andra frågor har kabinettet Briand nödgats afgå, Härom telegraferas under rubrik: "Politiskt åskslag i Paris – signal till en farlig kris?:)

Paris den 12te Januari. Efter en förklaring i kammaren till rättfärdigande af sin hållning i Cannes begaf sig Briand till Elyséepalatset och inlämnade kabinettets afskedsansökan, som Millerand godkänt --- Briands afgång är signal till en yttre och inre kris utan motstycke. I de politiska kretsarna råder stor förvirring ---

Berlin den 12te Januari. Från franska legationen erfara vi att Poincaré antagligen kommer att bilda det nya ka-

---

x) isynnerhet om det till på köpet efterskänker sina fordringar

binettet, hvilket enligt tysk uppfattning skulle vara mycket ogynnsamt för Tyskland (Om nu den förståndiga Wirth, som det påstås, störtas i Tyskland ha vi att vänta en schön röra)

-- "Briands sätt att kasta sin demission i ansiktet på de deputerade är utan motstycke och har framkallat stor häpnad, ehuru man på många håll finner denna lösning af krisen elegant och värdig. Briand har föredragit att frivilligt afgå i stället för att störtas genom att parlamentariskt votum. Och han har känt att han icke längre ägde tillräcklig auktoritet för att föra Cannesunderhandlingarna till slut"

Åtskilliga gånger förut har i memo omnämnts vackra exempel på Kung. svensk "redtopeism"^{x)} – se här ett nytt:

"Det händer ibland att den stora förvaltningskvarnen sätter i gång för ärenden

---

x) Den bortslarfvade bordsknifven, den spräckta rebeckan, banvaktens hönshus m.fl.

så små att det närmast verkar tomgång", sålunda har hela apparaten med skriftliga anbud från landets samtliga större kemikaliegrossister satts i gång vid flottans varf i Karlskrona i ett fall för anskaffande af 10 kg. klorkalium á 25 öre kilot, i ett annat för 5 kg valnötsbets á 30 öre kilot – (undras om det inte hade varit förnuftigare att skicka ett bud till närmaste färghandel för att köpa klabbet?)

Paris den 12te Jan. Le Temps betraktar det föreslagna fördraget mellan Frankrike och England såsom tillfredställande, blott med det undantaget att det företer en lucka. Artikel I stadgar att England skall ställa sig på Frankrikes sida i händelse af ett icke provoceradt tyskt angrepp mot Frankrike, men artikel II innehåller icke samma förpliktelse för Frankrike i händelse af ett tyskt angrepp mot England. Le Temps föreslår att denna ömsesidiga förpliktelse skall inskrivas i fördraget

ty för det första är ett tyskt angrepp mot England, eventuellt genom flygmaskiner^{x)} ingalunda omöjligt, och för det andra skall det engelsk-franska fördraget bära frukt endast om det icke innefattar en ensidig förpliktelse till bistånd, utan en ömsesidig solidaritetsförpliktelse. De båda nationerna böra förhandla med hvarandra som likar. För det tredje skola de båda länderna kunna afgöra tvistefrågorna om fördraget får karaktär af en ömsesidig förpliktelse. Tidningen påpekar att reglerandet af de oafgjorda tvistefrågorna bör bli en följd af fördraget, icke ett vilkor för det. (just så – man riskerar ej att bryta den oerhördt värdefulla nyss ingångna alliansen för struntsaker)

Le Temps konstaterar vidare att det föreslagna fördraget icke nämner något om ett eventuellt tyskt angrepp mot någon annan grannstat utom Belgien o. Frankrike

---

x) eller undervattensbåtar mot handelsfartyg – strunt i högtidligt ingångna traktater, de äro ju blott papperslappar

(Det är ej sannolikt att England vill förbinda sig att dra blodig skjorta för att skydda Polen, Tysk-Österrike m.fl. nedan

Antalet konkurser under år 1921 har varit 5.186, eller betydligt mer än dubbelt så många som 1920, då antalet uppgick till 2.350

(ofvan) Times skrifver om Briands afgang: "Briands afgang innebär många svikna förhoppningar och många förlorade möjligheter. Canneskonferensen, hvilken syntes vara nära en lösning af flera stora frågor och väntades komma att bana väg för uppgörelser i flera andra, har fått en tvär avslutning. Detta är en olycka för Ententen och hela världen. Den franska ministerns afgang innebär icke att Frankrike eller det franska parlamentet äro motståndare eller endast ljumma anhängare till det engelsk-franska fördraget. Frankrike önskar lika allvarligt som Storbritanien att ett dylikt fördrag måtte komma till stånd. Verkligheten visar blott alltför tydligt

och klart att England och Frankrike måste samarbeta” sid 33

(förra sidan) Le Temps förklarar att man har att räkna med två eventualiteter. Antingen blir Tyskland en demokratisk och fredlig stat, och då ha dess grannar ingen anledning att vidtaga särskilda försvarsanstalter mot Tyskland, eller också återfaller det, mot våra allvarliga förhoppningar, i sin aggressivitet, och då måste England inse att det gäller att förhindra en ny delning af Polen, ett anfall i Böhmen eller nya anfall mot det danska Schleswig. I händelse af ett anfall mot Polen, Tjeckoslovakien eller någon annan till Tyskland gränsande stat, skulle Frankrike se sig nödsakadt att ingripa, emedan det i annat fall snart i sin ordning skulle blifva angripet.

Berlin den 13de Jan. --- Tyska pressen sysselsätter sig så utförligt med ministerskiftet i Frankrike som gällde det ett ministerskifte i Tyskland. Kanske betyder det också mera för Tyskland än för

Frankrike. Poincarés namn har den sämsta möjliga klang. Han anses för en af Tysklands allra bittraste fiender som konsekvent gifvit uttryck åt sitt hat både före, under och efter kriget. Alla äro därför ense om att hans öfvertagande af styrelsen i Frankrike kommer att medföra nya svårigheter och pröfningar för Tyskland --- En stor del af tyska pressen anser dock att hvarje annan politik än den Lloyd-George och Briand enats om är dömd att stranda inom mycket kort tid och att Poincaré kommer att bli nödsakadt att slå in på denna politik, ja, kanske rent af inom kort måste lämna plats för Briand

Om den ekonomiska ställningen i Tysk skref Sir John Bradbury nyligen att de nuvarande svårigheterna i Tyskland äro af finansiell, men ej af ekonomisk natur. På andra sidan Rhein lofva nämligen sida vid sida tvänne stater, den ena politisk och demokratisk, på ruinens brant

den andra industriell och autokratisk, full af rikedom. Den första är maktens skugga, den andra dess verklighet. Den förra är den finansiella bankruttens offer, den senare dess upphofsman.

--- Man må ej förvåna sig öfver Frankrikes klarsynta ovilja att betrakta Tyskland som ett utarmadt land ---

(sid.31) Daily Chronicle skrifver att Briands efterträdare i den internationella politiken kommer att finna sig stående mellan tvenne alternativ – att slå in på en politik liknande Briands eller att se Frankrike fullständigt isolerad. Ingen önskar denna isolering mindre än Storbritannien som tvärtom "ville se Frankrike och Storbritannien vandra hand i hand som det demokratiska Europas moraliska ledare".

"Le Temps" anser att några svårigheter sannolikt icke skulle ha uppstått om förhandlingarna i Cannes hade börjat med avslutande af ett engelskt-franskt fördrag och icke genom

inbjudningen till Sovjet. Om man först hade förhandlat med sina vänner för att sedan sysselsätta sig med sina motståndare skulle intrycket i Frankrike ha blifvit ett helt annat (förståndigt)

--- I hvarje fall är undertecknandet af det fransk-engelska fördraget en brådskande och välberättigad åtgärd. Man måste framför allt rädda detta fördrag^{x)}.

Den internationella anti-opium föreningen har utsändt ett meddelande, hvori framhålles att rapporterna från många delar af Kina, speciellt Mandschuriet, visa att bruket af dylika droger ha ökats och nu ha större omfattning än under opiets tidigare dagar då användningen ej var belagd med några restriktioner. Försäljningen af morfin tar allt större omfattning i Mukten och södra Mandschuriet samt befinner sig hufvudsakligen i japanska händer. Samtidigt är läget i fråga om bruket af opium och morfin i Shantung värre än någonsin. De kinesiska myndigheterna beklaga

---

x) nästa sida

sig öfver att de icke äro i stånd att bekämpa det onda i Shantung på grund af att handeln ligger i japanska händer. Det meddelas äfven att 80 procent af det morfin, som transporteras genom Shantung och finner väg till Kinas öfriga delar bär etiketter som visa att det tillverkats i Osaka. (förra sidan) Texten till det traktatförslag som af Lloyd-George öfverlämnats till Briand lyder i hufvudsak:

I betraktande af att Frankrikes jord två gånger under mannaminne härjats af Tyskland och att den ännu djupt lider af förstörelsen, i betraktande vidare af att franska och engelska folken med en så stor tribut af människolif och förmögenhet fingo betala afvisandet af den tyska invasionen, i betraktande af att de europeiska folkens välstånd och världens ekonomiska organisation så djupt skakats af det långa krigets pröfningar; i betraktande af att garantierna för Frankrikes säkerhet mot framtida tyskt infall

äro oundgängliga för återställande af stabiliteten i Europa. Storbritanniens säkerhet och freden i världen, samt i betraktande af de säkerhetsåtgärder som Versaillestraktaten innehåller, (---diverse---) icke kunna tillfredställande tillgodose försvaret af viktiga gemensamma intressen för de fördragsslutande partierna, ej håller upprätthållande af freden i Västeuropa, ha hans britiska majestät och franska republikens president öfverenskommit om följ. bestämmelser:

Artikel I. I händelse af direkt, icke provoceradt anfall mot franskt territorium af Tyskland, skall Storbritannien omedelbart ställa sig på Frankrikes sida med sina marina, militära och luftstyrkor

Artikel II (diverse detaljer)

Artikel III De fördragsslutande parterna förbinda sig i öfrigt att uppträda gemensamt, i händelse åtgärder till lands, till sjöss eller i luften af någon

som hälst natur, oförenliga med Versaillestraktaten, skulle företagas af Tyskland

Artikel IV. I frågavarande traktat lägger ingen skyldighet på någon af det britiska rikets dominions, såvida icke och till dess den blifvit gillad af ifrågavarande dominion

Artikel V. Denna traktat skall förbli i kraft under en period af 10 år och skall kunna genom gemensam öfverenskommelse förnyas vid slutet af denna period (just längre fram kommer den att bli behöflig – tillsvidare få väl tyskarna under åtskilliga år bli tvungna att hålla sig i skinnet)

Frankfurt-a.M. den 14 Jan. Den 2^{dra} Febr. börjar inför landsrätten i Bresgau rättsförhandlingarna mot den så kallade "Hemliga organisationen E", hvilken lär ha anstiftat och utfört mordet på Erzberger.

Den hemliga organisationen har haft medlemmar i hela riket. Centralen påträffades i München med filialer i

Frankfurt, Berlin, Hamburg, Bremen, och Köln. Under den stora undersökning som gjorts af åklagarmyndigheterna i Offenburg har ett stort antal häktningsorder utfärdats på grundval af de upptäckter som gjordes vid husundersökningen hos Erzbergers mördare, Heinrich Schultz och löjtnant Tillesen^{x)}

Af det material som därvid påträffats bekräftades att förhandlingar förts mellan München och de nämnda filialerna, icke blott angående det planlagda mordet på Erzberger utan äfven rörande bildandet af en "nationell armé under parollen Heil und sieg". Åklagarmyndigheterna ha väckt åtal mot de ledande medlemmarna inom organisationen

Paris den 14de Jan. Den interallierade kommission, som haft att undersöka proceduren och domsluten vid riksätten i Leipzig har enhälligt antagit och för högsta rådet framlagt en resolution hvari

---

x) blefvo dessa herrar någonsin straffade? – minns ej -

yttas, att proceduren icke varit tillfredställande. Tillräckliga ansträngningar att få fram sanningen ha icke gjorts. Domstolen ha i allmänhet icke kunnat godtagas, och i många fall har rätten frikänt anklagade som bort dömas. Kommissionen anser icke att man kan ernå något resultat genom att anhängiggöra nya mål inför riksätten i Leipzig. Följaktligen böra artikel 228 i Versaillesfördraget och sista stycket i de allierades not af den 7de Maj 1920 tillämpas i full utsträckning och tyska regeringen förständigas att utlämna de anklagade till de allierade makterna

(Det lönar sig ej att rifva upp himmel och jord för att få några skurkar dömda in contemaciom, - Tyska regeringen kommer naturligtvis i god tid styra till så att de få tillfälle att schappa) sidan 48

Samtidigt härmed telegraferas att Ludendorff blifvit frikänd från anklagelsen för delaktighet i Kappkuppen (!)

Berlin den 14de Januari. I sin polemik mot det i Bethmann-Hollwegs memoarer gjorda påståendet, att regeringen af militärledningen hårdt ansatts för att skynda på proklamationen af Polens återupprättande, offentliggör Ludendorff bland annat ett telegram från Bethmann-Hellweg af den 4de Oktober 1916, hvori det heter: Såväl inkallandet af den för en uppgörelse med Tyskland böjda Protopopov i ryska regeringen som de för Eder excellens bekanta antydningarna af den svenska utrikesministern om möjligheten af en separatfred med Ryssland samt slutligen likalydande underrättelser från en för oss i Petrograd arbetande förtroendeman förbjuda för närvarande framkommandet med en åtgärd, som i sig själf innebär en fara, som skulle förkväfva den om än svagt spirande fredsviljan i Ryssland. Det är naturligtvis ej att vänta att hrr Stürmer och Protopopov genast lägga korten på bordet, och äfvenledes

måste man afvakta de förhållanden som föreligger i ryska ministären samt resultatet af Wallenbergs sonderingar.

(Intressant för oss svenskar, som, så vidt jag vet sväfvat i okunnighet om vår utrikesminister. Storpolitiska demarschen) nästa sida)

I en artikel om regeringsskiftet i Frankrike läses:

--- Det är sannolikt att regeringsskiftet i Frankrike blir mer ett personsifte än ett systemsifte. Kanhända att ingen af dess ansvariga politiker väntar något annat. En högröstad opinion har fällt Briand, som den misstrodde och på hans plats uppsatt Poincaré som den hyser förtroende för. Det förefaller icke omöjligt att detta tillika med några afvikelser af mera formell natur blir hela skilnaden och att Poincarés uppgift väsentligen blir att fullfölja det af Briand påbörjade verket och försona det franska folket med hvad det icke ville tala af företrädaren.

(föreg. sida) Interviewad rörande denna affär yttrade Wallenberg: - Hvad jag gjorde mig skyldig till – Jag tror i December 1916, att jag då tillät mig uppmana Tyskland att sluta fred. Jag ansåg nämligen att det psykologiska ögonblicket kommit (som man torde minnas var det vid denna tid som Rumäniens stora debacle inträffade – Bukarest föll den 6te December. Ett fredsanbud gjordes nu också från Tyskt och Österrikiskt håll den 12 December, men samtidigt höll Bethmann-Hollweg ett af sina mindre välbetänkta tal i hvilket han å ena sidan sträckte ut handen till försoning, men å andra sidan slog ganska tappert på krigstrumman. Då jag läste detta anförande satte jag mig i förbindelse med tyska ministern i Stockholm och lät honom veta att det nu, enligt min mening var förkyldt med förhoppningarna att få en fred till stånd. Ministern delade säkerligen mina farhågor, men bad mig betänka den tyska

rikskanslerns vanskliga ställning, då han hade att slåss på två fronter både utåt och inåt –

Washington den 16de Januari. –Flottöfverenskommelsen är nu färdig med undantag för vissa smärre punkter i fråga om hvilka den japanska delegationen afvaktar slutliga instruktioner från Tokio. Konferensen har i väntan härpå återupptagit diskussionen af Fjärran Österns problem (Detta borde införts under "konferensen" sid. 54)

London den 16de Januari. "Newyork Herald" meddelar från Washington, att presidenten Harding förklarar att man i betraktande af Sovjetregeringens antagande af inbjudan måste vänta Sovjetregeringens erkännande de jure från Förenta staternas sida

Rom den 15de Januari. Om det franska ministerskiftet skrifver Giolittis press: Det är nyttigt att experimentet Poincaré genomföres. Det personliga ansvaret i det offentliga lifvet sträcker sig alltid längre än andra och tredjehands ansvaret

Då de oförsonliga ställas inför lifvets realiteter måste de antingen böja sig eller träda tillbaka, hvarigenom de försonliga erhålla fri väg.

Paris den 16de Jan. --- De ändringar i fördraget med England som Poincaré önskar, synas vara följande

- 1) Automatisk förnyelse efter 10 år
- 2) Gemensamma mobiliseringsplaner, utarbetade af generalstaberna
- 3) Fördraget utvidgas att omfatta gemensam intervention mot Tyskland om detta anfaller Polen

Man säger också, att om Frankrike minskar sin armé bör England öka sin i samma mån (den gubben går inte)

Med anledning af att ett danskt transitsbref blifvit brutet och undersökt i Tyskland förklara de tyska myndigheterna att detta måtte bero på något misstag – Transitobref öppnas aldrig, hvilket däremot är felet med alla tyska bref som afgå till utlandet, detta på grund af att man måste kontrollera att tyska kapitalister icke placera

sitt kapital i utlandet. Denna censur har flera gånger varit nära att bli borttagen, men i sista stund har man beslutat sig för att behålla den (hedrande för de tyska patrioterna

I sammanhang med ofvanstående kan nämnas att riksarbetsministern Braun på centerns kongress i Berlin den 15de Januari förklarade att en skärpning af kapitalbeskattningen vore nödvändig och att det icke vore uteslutet att man därvid måste företaga ett till tiden begränsadt ingrepp i kapitalets substans. Detta finge dock ske endast i det fall, att en definitiv revision af skadeståndet komme till stånd.

Nu, då det talas och skrives så mycket om matematikherraväldet i våra skolor kan det vara af intresse att läsa William Lockes åsigt i ämnet: (i "Mareus Ordeynes moral")

---"När jag ger ut min historia kommer världen att vara rikare på något om än detta är klart. Jag svär att jag haft

en större och ädlare sysselsättning under dessa sista år, än jag hade när jag förtjänade mitt uppehälle i skolslafveri genom att införa barnen i den onyttigaste, mest fördärfbringande, (!) mest själsödande kunskapsgren, hvarmed pedagogerna i sitt dåraktiga oförnuft lyckats förkrympa tusentals af sina medmänniskors sinnen och ödelagt deras lif – matematik. Det finns icke mer anledning för någon människovarelse på Guds jord att känna till binomialteoremet eller lösningen af triangelproblemet – såvida han ej är professionell vetenskapsman, då han kan börja specialisera sig – än att vara expert i Kabala eller mormonboken

Jag ser med blygsel och förödmjukelse tillbaka på de dagar, när jag för en brödsmulas skull missbrukade min intelligens till att fördärfva den för intryck så mottagliga barndomens kostbara timmar, som kunde ha varit uppfyllda af så mycket skönt och lärorikt med detta ytterligt värdelösa och

omänskliga ämne. Det öfvar förståndet – det lär pojkarna tänka, heter det. Det gör det icke. I själfva verket är det ett liflöst ämne^{x)} som är lätt att inpassa i skolans studieplan. Dess okränkbarhet besparar skolmännen ett ofantligt besvär, och dess förnämsta förtjänst är att det sätter tankeslöa unga människor från universiteten i stånd att skaffa sig ett oklanderligt lifsuppehälle genom att lära ut detsamma åt andra, hvilka i sin tur kanske lära ut det åt kommande släkten” (växla mig den)

”Differential och integralkalkyl bör läras i skolorna, emedan en mängd utexaminerade skolynglingar ägna sig åt försäkringsverksamheter, där färdighet härutinnan är bra att ha” – sa min förträffliga vän lektor G. – Jag svarte, att då vore det bättre plugga kinesiska, emedan antagligen flera svenskar resa till Kina än som ta anställning på försäkringskontor)

Hufvudsaken är att man grundligt

---

x) De andra vetenskapernas hjälpmadam tycker jag

sätter sig in i regula de tri^{x)}, så klarar man skifvan – och hjärnan, får sinne för proportioner, hvilket är af yttersta vikt under alla lifvets förhållanden – somliga säga ju att godt hufvud egentligen endast är ett starkt utveckladt sinne för proportioner

Vill man sedan bli astronom, kan man ta sig en tre månaders kurs i högre matematik)

Den billiga landsbygden. Minuthandelspris i Stockholm för smör var den 9de Januari kr. 3.40. Samtidigt kostade det här ute på rama bonnvischan kr. 5.80.

(sid. 37) ”Den internationella juristkommissionens beslut att begära krigsförbrytarnas utelämnande intresserar föga engelsmännen som anse att denna fråga är utan praktiskt värde för det dominerande problemet om den europeiska handelns återupprättande --- De allierade nöjde sig med att påyrka processen i Leipzig emedan krafvet på utlämning var fysiskt omöjligt att utföra för den tyska

---

x) hvilket icke många göra)

regeringen. Det kan fortfarande betviflas huruvida den är i stånd därtill och nackdelarna af att störta Tyskland i kaos äro lika stora i dag som då. Dessutom skulle de allierades domstolsutslag icke ha något moraliskt värde i tyskarnas ögon (tvärtom, brottslingarna skulle göras till hjältar).

(Daily Chronicle – bra)

Världens samlade statskuld är, enligt en beräkning som uppgjorts af National City Bank i Newyork och i hvilken inbegripes ett hundratal stater nu omkring tio gånger så stor som före kriget – omkring 400 milliarder dollars mot 43 milliarder år 1913 – (Till jämförelse kan nämnas att England och Tyskland vid krigsutbrottet ansågos vara värda 100 milliarder dollars hvardera.

--- ”Om man plågas af tandvärk från det ena örat till det andra, från hjässan till hakan och från ögongloben till nackgropen, är då icke hela universum koncentreradt i detta ens hufvud. Är man ej för sig själf under dessa pinans stunder

den afgjort betydelsefullaste af alla skapade varelser. Och det är ingen som klandrar en för den sakens skull. Låt mig därför slippa klander i min stund af moralisk tandvärk”

Killiam Locke

Med anledning af den nya franska regeringens konstituerande, har Poincaré sändt Lloyd-George ett telegram, hvori han förnyar sina försäkningar om etc. etc. Härpå har Lloyd-George svarat: Vi betrakta Frankrikes säkerhet mot ett nytt tyskt angrepp, skadeståndsbetalningen till Frankrike och det fasta upprätthållandet af Versaillesfredens bestämmelser såsom ett gemensamt intresse för franska och britiska folken, hvilka måste hålla samman för att försvara detta. I likhet med eder önska vi endast lösa de oafgjorda problemen på sådant sätt att det fullständiga samförståndet mellan våra folk icke tar någon skada och sålunda leda krigets kamratskap in

(fortsättning sid 1 nästa häfte)

(Fortsättning fr. sid 80 på konferenserna)

innehållet af Briands telegram. Ministerrådet förklarade sig icke gilla Briands hållning beträffande Rysslands inbjudan till Genua. Ministrarna fordrade att Ryssland på hedersord (!) skulle förplikta sig att utan förbehåll erkänna alla bestämmelser i högsta rådets resolution af den 7de Januari innan det tillåtes delta i förhandlingarna på finanskonferensen i Genua

Denna desaouivering af Briand, som i Cannes har anslutit sig till den engelska ståndpunkten att SovjetRyssland skall erkänna resolutionen först på konferensen i Genua, blef bekant på eftermiddagen i Cannes. Briand var mycket upprörd öfver underrättelserna från Paris och hade genast ett samtal med Lloyd-George öfver hvilket den strängaste tystnad bevaras –

--- Inbjudningen till Ryssland innebär de facto, icke de jure ett er-

kännande af Sovjetregeringen från högsta rådets sida (och detta vilja fransmännen förmodligen ej vara med om?)

--- Paris den 11te Januari: Lenin, som uppmanats att personligen delta i finanskonferensen lär ha begärt, att denna skall hållas i London i stället för i Genua, därför att han fruktar att bli mördad af de italienska fascisterna – Till förekommande af all säkerhet stannar han emellertid^{x)} hrr Tjetjerinko, Litvinov och Krassin i sitt ställe^{o)} (det ante mig att han ej skulle våga sig utanför sin skyddande livvakt)

--- Times skrifver, att den enda verkligt viktiga frågan vid konferensen är avslutandet af en engelsk-fransk öfverenskommelse på sådan grundval att Frankrike får den trygghet det behöfver, medan man på samma gång gör öfverenskommelsen till kärnan i ett mera vidtomfattande europeiskt

---

x) hemma i Moskva och skickar

o) Då får man väl nöja sig med att mörda dom då

system af fredsgarantier. Frågan rör sig om att i Europa återställa förtroende och samverkan i sådan utsträckning, att den värsta ekonomiska krisen kan öfvervinnas --- Klausulerna i fördraget kunna och bära innehålla bestämmelser för senare anslutning af Belgien och Italien och somliga äro djärfva nog att nämna Förenta staterna –

(Belgien är dessutom ju redan bundet vid öfverenskommelsen genom sin defensivallians med Frankrike?)

Washington den 13de Jan. Konferensen har fortsatt samtalen rörande Shantungkonflikten. De kinesiska och japanska delegaterna uppnådde därvid en öfverenskommelse, i hvilken föreskrifves att Tsingtau och hela Riaotsjauområdet skola öppnas för handel med alla nationer på lika villkor.

Genua den 15de Januari. Folkförbundet har erhållit inbjudan att låta representera sig vid konferensen i Genua (Hvad gör Folkförbundet f.n.?)

Frankrike är ej vidare entusiasmeradt af konferensen i Genua. Härom telegraferas:

--- Hvad den ekonomiska konferensen i Genua beträffar, kan den inte gärna undvikas, men innan inbjudan sändes till Moskva, fordrar Frankrike erkännande af Rysslands skulder som första villkor (se sid 97). Man har i franska parlamentariska kretsar svårt att förstå att Europa skall behöfva ekonomiskt restaureras innan Frankrike får garantier för sina nya och gamla fordringar. Det klagas att världen icke förstår Frankrikes kritiska situation. Det har förskotterat 80 milliarder för Nordfrankrikes återbyggande samt för pensioner till invalider och änkor, hvilka summor Tyskland varit skyldigt att betala af dessa har Tyskland blott betalt en knapp sjättedel. Men Tyskland slösar 12 milliarder^{x)} bara på att höja järnvägsmännens löner.

---

x) Hvad för milliarder? förmodligen pappersmark, sål. omkr. 250 millioner svenska kronor

och skatterna äro vida lägre i Tyskland än i Frankrike.

Paris den 16de Januari. Poincaré har för pressrepresentanter förklarat att Lloyd-Georges garantifördrag har det felet att icke vara ömsesidigt, hvarigenom Frankrike kommer att te sig som en beskyddad nation under Englands kontroll. Dessutom bör fördragets ingående föregås af en allmän uppgörelse af alla meningsskiljaktigheter (Tvärtom – har det för kontrahenterna – och Europa – viktiga förbundet väl slutits, brytes det helt säkert icke af smågruff)

Bryssel den 16de Januari. Det engelsk-belgiska försvarsförbundet har undertecknats i Cannes. I dag kommer texten att föreläggas ministerrådet. Enligt fördraget kommer England att, i händelse af ett angrepp af Tyskland med samtliga sina stridskrafter ställa sig på Belgiens sida ---

-- För deltagande i konferensen i Genua har Belgien uppställt ett vilkor, nämligen att Ryssland skall garantera icke

blott återbetalningen af sina skulder, utan äfven förplikta sig att återställa de i Ryssland befintliga belgiska fabrikerna. Belgien har tillgodohafvanden på omkring 3½ millioner guldfrances i Ryssland (Ääh, komma och bråka om futtiga millioner)

Washington den 16de Januari. En officiell kommuniké meddelar att de 9 makterna vid konferensen lämnat sitt bifall till den reviderade femprocenttullen i Kina i syfte att detta land skall erhålla tillräckliga inkomster. ---

-- I ett anförande af Hughes hvori han definierade den amerikanska politiken yttrade han att amerikanska regeringens politik att hvarken deltaga i eller lämna sitt bifall till någon öfverenskommelse hvilken nu kunde syfta till att införa några företrädesrättigheter till utländska intressens förmån i fråga om den kommersiella och ekonomiska utvecklingen inom vissa kinesiska områden eller söka upprätta något slags

monopol hvarigenom andra nationers undersåtar hindras att delta i legitim handel eller industri, eller att samarbeta med Kinesiska regeringen i några offentliga företag.

Washington den 16 Januari. Så snart uttalandet om skuldfonderingslagen inkommit till senaten, föreslog Mr Cassnick en resolution, hvilken en halftimme senare antogs af senaten. I resolutionen anmodas utrikesdepartementet att framlägga alla tillgängliga upplysningar rörande europeiska regeringarnas finansiella förhållanden, särskildt deras utgifter för militära ändamål.

Resolutionen anses direkt riktad mot Frankrike. Pressen har ägnat motionen flera artiklar hvari framhålles dess föga franskvänliga karaktär

Rapporten från statsdepartementet rörande denna fråga torde komma att bestämma Förenta staterna att anta eller afslå inbjudningen till Genuakonferensen

Berlin den 17de Januari. I går öfverlämnades officiellt Tysklands inbjudan till konferensen i Genua och detta faktum har tydligen medfört en viss ljusning i uppfattningen af läget. Att Amerika antagligen icke ämnar låta officiellt representera sig på konferensen verkar dock oroande liksom ett meddelande från de ockuperade områdena om att den franska öfverkommendanten i Mainz för tre veckor förbjudit permission för de franska ockupationstrupperna. Förbudet omfattar såväl officerare som soldater. Det ligger nära till hands att man kommenterar detta från pessimistisk synpunkt

Berlin den 17de Januari. På centerns partidag talade rikskanslern doktor öfver det utrikes – och inrikespolitiska läget och yttrade bland annat:

--- Då Tyskland en gång slagit in på godtgörelse politikens väg måste det fullfölja densamma. Den lidandets väg som gått från London

till konferensen i Cannes har bevisat detta, och då nu Genuakonferensen förestår kommer det att visa sig att blott solidariteten folken emellan kan lösa den ekonomiska frågan och att endast frigörandet af de ekonomiska problemen från politiken kan förhindra en världskatastrof. Den stora frågan hur medborgarna skola kunna lefva i samförstånd med hvarandra under skadeståndets börda kommer emellertid att lösas först då Amerika börjar intressera sig för Europa ---

Washington den 19de Januari. Ett starkt tryck utöfvas på Harding för at få honom att afstå från att sända delegerade till Genua. Sker detta i alla fall blir det på följande vilkor; Inbjudningen till Ryssland betyder icke, att man erkänner Moskvaregeringen frågan om rustningar till lands måste diskuteras hvarjämte frågan om de amerikanska krigslånen icke bör göras till föremål för behandling.

Morska bolsjevikbetraktelser inför Ge-

nuamötet! Moskva Isvestia offentliggör en artikel, hvori tidningen yttrar att "det internationella högtidliga erkännandet de jure af Sovjetregeringen snart kommer att lämnas af samtliga stormakter, för att icke räkna de småstater som alltid följa och alltid komma att följa i stormakternas kölvatten", "men", tillägger Isvestia, "segern (!) är långt ifrån fullständig. Stormakterna öfverväga ännu. De tänka sig att de skola få se ett Sovjetryssland, som kommer inför den såsom en ångrande syndare med rep om halsen. Men stormakterna misstaga sig. Sovjetrysslands representanter skola icke komma till den internationella konferensen såsom tiggare hvilka klappa på en stängd dörr. De skola komma såsom åtminstone likaberättigade deltagare. Våra motståndare skola framlägga vår räkning för oss att betala, men vi skola framlägga vår räkning. De skola uppställa vilkor för oss: Vi uppställa också vilkor för dem. Och om det blir

(fortsättn. sid 5 nästa häfte)

(Washingtonkonferensen

(fortsättning från sid 60 förra häftet)

i det man önskar göra U.båtarna oskadliga för Englands handelsflotta. Sarreut var öfverrumplad och önskade inhämta sin regerings åsikt om Roots resolution, som är så fint formulerad, att Frankrike rent diplomatiskt sedt sitter i saxen. Antingen måste Briand förklara sig vara anhängare af förslaget, eller också kommer hela världen att döma honom för hans uppträdande såsom man dömde Tyskland 1914

Vid sammanträdet^{x)} i Washington d.30de December uppläste britiska marinministern, Lord Lee, ur en fransk tidskrift en af en viss kapten Caslex, som är officer i franska generalstaben, författad artikel I hvilken förklaras att det enda medlet Frankrike äger då det gäller att försvara sina kuster eller anfälla och förstöra den britiska flottan (handelsflottan n.b.) i händelse af ett krig är undervattensbåtarna

x) Flottutskottets sammanträde

Om Castex artikel yttrade Lord Lee:

Denna officer, som är den förnämsta föreläsaren vid de äldre officerarnas kurs, kommer tvifvelsutän, för så vidt ingen ändring i politiken äger rum att ingjuta hvad vi anse som ett gift i de franska marinofficerarnas öron. Det finnes berättigande för de farhågor och den bitterhet vi måste hysa vid tanken på att vår nuvarande allierade, vår forna vapenkamrat i det största krig världen skådat, vid hvarje tillfälle skulle öfverväga möjligheten af en krigföring af antydt slag.

Debon förklarade å Frankrikes vägnar att Castex skrivit något "som vi anse vara en oformlighet. Jag uttalar i franska marinens namn min förkastelsedom öfver artikeln i fråga" sade talaren

Sarraut sade att franska delegationen högtidligt bekräftade Debons förklaring

London den 1^{sta} Januari. Makterna i Washington ha gått in på att en världskonferens skall sammankallas på hvilken man skall behandla U.båts-

frågan och fastställa regler^{x)}, utan att någon begränsning i byggandet företages

(Hvad nu då? Alldeles nyss höllo ju England och Frankrike på att komma i lufven på hvarandra emedan det senare vill lägga sig till med en stark U.båtsflotta – Se ofvan

Paris den 2^{dra} Januari. Enligt meddelande från Washington har Storbritanniens delegation offentliggjort en förklaring i hvilken säges att England skall fortsätta sina ansträngningar för att åstadkomma en internationell öfverenskommelse, hvarigenom en gång för alla U.båtar förbjudas att angripa handelsfartyg

Man antar att Frankrike vid nästa sammanträde kommer att begära en noggrann förklaring om begreppet handelsfartyg. Denna fråga kommer, enligt Daily Mail att ha till syfte att förhindra England att beväpna sina handelsfartyg^{o)} (detta återkallar i minnet

---

x) att i händelse af behof brytas?

o) sidan 67

tyskarnas arkebusering af den engelska kofferdikaptenen Fryatt emedan han många månader i själf försvar framgångsrikt tillbakaslagit en tysk U.båts angrepp – Detta inträffade ungefär samtidigt med mordet på Mick Cavill och öfvergår nära nog detta i gemenhet)

(”Vi trodde ju alla att vi skulle segra” (och därför kunde göra hvad vi ville ostraffadt) sa den för krigsförbrytelser åtalade underofficeren)

London den 3^{dje} Januari. Daily Mails Pariskorrespondent har interviewat Briand hvarvid denna gjorde följande uttalande:

”Nyckeln till hela situationen är Frankrikes behof af säkerhet. Ett alliansfördrag mellan Storbritannien och Frankrike – ett fördrag som vi begärt men ej erhållit – skulle bli bästa beviset för att vårt flottbyggnadsprogram icke är och aldrig kan bli riktadt mot våra engelska vänner. Det skulle bli den

plattform, hvarpå en effektiv och varaktig rekonstruktion af Europa bäst kunde baseras sid. 67

(England och Frankrike böra kunna samsas, emedan inga vitala intresse motsättningar förefinnes dem emellan)

Washington den 3^{dje} Jan. Republikanen Reavis har i representanternas hus framlagt ett resolutionsförslag, hvari det heter, att med hänsyn till att vissa nationer som stå i skuld till Förenta staterna, beslutat använda stora summor på ökade marina rustningar, vill kongressen uppmana regeringen att meddela dylika nationer att gäldandet af deras skulder till Förenta staterna skulle vara välkommet. Reavis meddelar att detta resolutionsförslag är riktadt mot Frankrike

(Ett talande, men icke tilltalande argument)

Öfverste Horda förklarar att han förstår Frankrikes missräkning öfver att Amerika icke

lämnade garantier och ratificerade freden. Icke desto mindre bör Frankrike vara försiktigt i fråga om att taga på sig det väldiga ansvaret som ligger i ett fullständigt afvisande af afrustningstanken

Washington den 3^{dje} Jan. Både från franskt och japanskt håll betecknas Tjitadokumentet^{x)} som fullkomligt falska och ingen här tviflar längre på att det är fråga om en förfalskning. Icke desto mindre antyda dokumenten hvad hvar och en vet, nämligen att Tokio önskar gå vid sidan om det slutliga afgörandet med hänsyn till Kina och uppträda oberoende på den sibiriska skådeplatsen. Om konferensen än fattar aldrig så många resolutioner kommer Japan, när konferensen är slut att återupptaga det gamla tillvägagångssättet gentemot Kina, hvarför konferensens resultat hvad den Östasiatiska frågan beträffar i själfva verket blir lika med noll. Ingen vill medge detta

---

x) i hvilka sades att Frankrike och Japan spelade under täcke med hvarandra

men alla förstå det

(sid. 65) Paris den 4de Januari – Briands alliansplaner med England upptages knappast med gillande af den franska pressen, ehuru naturligtvis meningarna äro delade. Sålunda skrifver Figaro, att den allians hvarom talas, antingen är ett tomt ord, eller också kommer den att göra Frankrike till en klient kontrollerad af England. Frankrike behöfver fria händer, om det vill förbli herre öfver medlen att vaka öfver sin säkerhet^{x)}. Oppositionen kommer icke att förlåta Briand^{o)} om hans alliansansökan afslås och klagar öfver Englands förmyndarskap om den realiserar i någon form

(Undras om inte Frankrike börjar lida af gryende storhetsdille?)

(sidan 63) Washington den 4de Januari. Frankrike har nu i princip gått in på Amerikas förslag som förbjuder undervattensbåtarnas användning mot han-

---

o) säger Figaro.

x) Den engelska alliansen skulle väl just ge denna säkerhet?

delsfartyg. Frankrike håller emellertid fast vid att det slutliga afgörandet kommer att bero af debatten med England. Visserligen ha Italien och Japans delegerade ännu icke erhållit svar från sina regeringar, men det är att vänta, att äfven de komma att antaga förslaget, om Frankrike gör det. Frankrike har äfven antagit Roots tillägg till förslaget, resolutionen som bestämmer att öfverträdelse mot förbudet skola straffas som sjöröfveri, och slutligen har det också gått med på Balfours förslag, hvori det heter, att de underskrifvande nationerna genast äro bundna af resolutionens bestämmelser och som inbjuder andra nationer att sluta sig till förbudet

Washington den 4de Januari. Flera tidningar angripa Kina för dess våldsamma språk mot Japan, och många på konferensen stå oförstående beträffande Kinesernas hat mot japanerna. Kina har emellertid icke så liten anled-

ning att känna missräkning, ty hvar gång den kinesiska delegationen föreslår en dagordning eller framställer ett förslag som faller urom den af japanerna fastställda ramen, vägra dessa att behandla frågan. Konferensen ställer sig fullständigt likgiltig beträffande frågan om Kinas 21 kraf, och både Amerikanarna och engelsmännen synas närmast irriterade hvar gång kineserna föra frågor på tal som äro af vital betydelse för Kina. På det hela taget ser det ut, som om Kina skulle bli konferensens stora offer.

(Om jag vore kines – hvad jag skulle hata "de röda djäflarna" och "de gula aporna".

London den 4de Jan. Daily Chronicle skrifver:

Det är ett tydligt faktum, att den gamla fransk-engelska Ententen för ögonblicket icke hvilar på någon verklig grundval. Detta betyder dock icke, att man icke i en snar framtid kan finna en dylik grundval. Ententen kan hvila

på säker grund, endast för den händelse båda länderna försöka förstå de nakna realiteterna och tidens svåra problem. De nuvarande meningsskiljaktigheterna mellan England och Frankrike komma till synes i skadestånds och afrustningsfrågorna. Skadeståndsfrågan måste lösas på grundval af ett afgjort affärsmässigt förslag, och samtidigt måste åtgärder vidtagas för att genomföra afrustning i Europa. Det skulle betala sig för England att afstå allt hvad det möjligen kan af skadeersättningen till Frankrike och Belgien, ja, äfven att neutralisera Rheinländerna, om därmed tillräckliga garantier kunde uppnås för en allmän afrustning i Europa. Det är detta som faktiskt ligger till grund för mötet i Cannes (Bifall Frankrikes begäran om allians!)

Washington den 5te Januari. Konferensens flottkommitté har på plenarsammanträde enhälligt antagit de 2 första af senator Roots resolutioner. Andra resolutionen antogs med Balfours tilläggs-

förslag, hvarigenom förbudet mot U.båtsangrepp på handelsfartyg omedelbart träder i kraft beträffande de fem signaturmakterna

I den officiella kommunikén om förhandlingarna yttras: Signatärmakterna som önska göra de af civiliserade nationer för skyddande af neutralas och icke stridandes lif till sjöss i krigstid antagna reglerna reglera mera effektiva, förklara att bland dessa regler följande skola anses fastställa såsom en del af den internationella rätten: Innan ett handelsfartyg kan uppbringas måste det beordras underkasta sig visitation. Handelsfartyg få icke anfallas såvida icke besättning och passagerare först satts i säkerhet, såvida de icke efter prejning vägra att underkasta sig visitering eller att slå in på den kurs krigsfartyget bestämmer. Efter uppbringandet får handelsfartyget icke förstöras, såvida icke besättning och passagerare först satts i säkerhet. Krigförande

U.båtar äro icke under några förhållanden fritagna från att följa ofvannämnda regler och om en U.båt icke kan uppbringa ett handelsfartyg under iakttagande af dessa regler, kräver den internationella rätten, att U.båten afstår från angrepp och uppbringande och låter handelsfartyget obehindradt fortsätta

Signatärmakterna anmoda alla andra civiliserade makter att ge sitt bifall till ofvanstående regler, så att det i hela världen måste råda en klar uppfattning af reglerna för tillvägagångssättet. Signatärmakterna erkänna den praktiska omöjligheten att begagna U.båtar såsom "Commerce destroyers" utan att, som också var fallet i det senaste kriget - kränka de af de civiliserade nationerna allmänt antagna bestämmelserna för skyddande af neutrala och icke stridandes lif och de anmoda alla andra nationer att ansluta sig till principer om förbud mot begagnande af U.båtar som "Commerce destroyers"

-- Det är klart att flottresolutionen (om slagskepp och U.båtar) blir af afgörande betydelse, äfven om icke något bestämdt löfte om ömsesidig allians föreligger. Det blir visserligen icke ett fullständigt folkförbund, men utvecklingen måste, om den fortsätter i denna riktning, förr eller senare medföra att Amerika tangerar Genevé. Emellertid besitter detta förslag i likhet med Folkförbundet, samma ypperliga vapen som detta, nämligen moralisk isolering af en enskild nation, om denna icke böjer sig för den internationella viljan^{x)})

--- Att någon eller några af de på konferensen ej företrädda makterna skulle vägra sin anslutning till stormaktsbeslutet i fråga om U.båtskrigföringen lär väl ej vara att befara. Det är ju fattadt i allas intresse och afser blott att förebygga ett upprepande af en bland det senaste krigets ohyggligaste företeelser

---

x) "Vi kunna undvara världens sympatier; vi ha 5 millioner soldater" sa tyskarna under kriget

Berlin den 7de Januari. Från Cannes telegraferas, att den ekonomiska konferensen är ett faktum och at den kommer att hållas i Genua i förra hälften af mars månad. Både Tyskland, Ryssland och Österrike komma att inbjudas att delta, och U.S.A skall uppmanas att sända representanter som aktivt skola delta i konferensen. Att döma af stämningen inom amerikanska affärskretsar är det icke uteslutet att Amerika nu på allvar kommer att börja medverka till Europas ekonomiska återuppbyggande.

--- Konferensens utskott har antagit följande resolution: De allierade makterna, samlade till konferens, äro ense om att en konferens af ekonomisk och finansiell art bör sammankallas de första dagarna i mars. De europeiska makterna, däribland Tyskland, Österrike, Ungern, Bulgarien och Ryssland böra anmodas att sända representanter allierade. De makterna anse en dylik konferens utgöra en verklig och betydelsefull etapp

på vägen mot ett återuppbyggande af Central och Östeuropas ekonomi, och hysa den fasta förhoppningen att hvarje nations premiärminister om möjligt infinner sig personligen, så att resp. tillstyrkanden kunna så snart som möjligt följas af handling. De allierade makterna anse att ett återupptagande af den internationella handeln öfver Europa och en utveckling af alla länders resurser äro nödvändiga för att öka mängden af produktivt arbete och lindra de lidanden som tillfogats folken. En samfällid ansträngning från de mäktigaste staterna är nödvändig Denna ansträngning bör söka öfvervinna alla hinder som försvåra handeln ---

--- "Högsta rådets betydelsefulla beslut innebär hvad världen hoppats, men knappast vågat vänta: första steget till ett målmedvetet samarbete af alla Europas makter, vänner som forna fiender, för vår världsdels räddning ur det ekonomiska moras, hvori krigets följder har förändrat den --- Här före-

ligger något nytt i och med det förhållandet att det icke allenast är de segrande allierade som sammanträda för att fatta beslut, utan alla intresserade, som vilja enas om att söka finna utvägar och medel. Centraleuropas ekonomiska återuppbyggande, Rysslands återinrättande som en länk i kedjan – det är väldiga uppgifter som vänta denna konferens. Hela världen väntar och hoppas af den vidsynt sträfvan och stora linier. Af dess resultat beror för mycket för att man skulle kunna underlåta att ställa höga förväntningar

Användandet af giftiga gaser i krig har enligt ett Washingtontelegram af den 1 Januari, ställts utom lagen, då representanterna för England, Frankrike, Italien och Japan godkänt det amerikanska förslaget om förbud för detta slags stridsmedel.

Washington den 1^{sta} Januari. Enligt förljudande från officiella kretsar är man i Amerika böjd för att gynnsamt mottaga inbjudan att delta i den ekonomiska

konferensen i Genua i mars månad. (bra, ju mera man kan få U.S.A. in i den europeiska röran – de ha pengar och auktoritet)

--- Genuakonferensens dagordning har ännu icke fastställts. Frankrike försöker alla medel för att begränsa den till en enbart ekonomisk och finansiell, icke politisk konferens. Desa förbehåll torde dock endast vara till skada för ett godt resultat af konferensen. "Vi fasthålla", skrifver Daily Chronicle, "att det ekonomiska och det politiska icke kan åtskiljas. Hvad Europa framför allt behöfver är fred, och detta är ett hufvudsakligen politiskt problem".

--- Man väntar att Harding i dag (9de Jan) skall sammankalla kabinettet för att diskutera Europas inbjudan till konferensen i Genua. Man antar, att Rysslands deltagande erbjuder ett väsentligt hinder för Amerikas del. På detta område följer Harding Wilsons kurs och vill icke förhandla med den nuvarande Moskvaregeringen^{x)}. Möjligen

---

x) säger ingenting om ´et

kommer utvecklingen i Europa att tvinga Amerika att ge efter på denna punkt. Långsamt synes Amerika förstå att republiken icke kan gå framåt så länge Europa står stilla. De flesta vänta att Washington skall antaga inbjudningen och låta representera sig genom Harvey. Dock torde Amerika komma att uppställa en del bestämda villkor för sitt deltagande, bland annat en reduktion af de militära styrkorna till lands. På denna punkt erhåller Förenta staterna stöd af England, särskilt af Lloyd-George.

Washington den 9de Januari. Den amerikanska pressen yttrar sig mycket gynnsamt om de från Cannes kommande underrättelserna, enär möjligen det engelsk-franska förbundet kan utöfva ett fördelaktigt inflytande på Amerikas finansiella politik mot Europa. Några tidningar gå så långt att de begära att Amerikas deltagande i konferensen i Genua göres beroende af detta förbunds ikraftträdande.

Om Japans målmedvetna intriger för att exploatera Kina, telegraferas från Washington den 10de Januari:

--- En del idealistiska amerikaner, som tro på lag och rätt mellan diplomaterna vänta en kompromiss mellan Kina och Japan åvägabringad mellan Hughes och Balfour. Hvar och en vet dock, att ett förslag från dessa herrar i realiteten betyder ett tillmötesgående mot Japan som eljest hotar med att icke ratificera de i Washington fattade besluten, och då valet står mellan (det maktlösa) Kina och Japan taga de allierade icke stor hänsyn till Kina --- Ett klart bedömande af konferensen måste ge det resultat att den asiatiska frågan öfver hufvud taget icke ännu berörts, i hvarje fall icke med afseende på Sibirien, Mandsjuriet, Mongoliet, Korea och Shantung. Alla dessa frågor ha lagts åt sidan och tagas icke med i räkningen

Cannes den 9de Januari. De allierade

ministrarna ha fattat beslut om bildande af ett konsortium för Europas ekonomiska höjande. De uttalade sig för Loueheurs förslag om upprättande af ett centralkonsortium med säte i London, som skulle arbeta enligt den engelska lagstiftningens bestämmelser. Till centralkonsortiet skola ansluta sig liknande sammanslutningar i de intresserade länderna med kapital som tecknats i hvarje lands valuta. Denna kombination minskar valutaförlusterna och tillåter en statsgrupp att utöfva en kollektiv verksamhet i de länder, der dess intressen äro särskildt intresserade

Konsortiet för Europas ekonomiska höjande skall omfatta England, Tyskland, Belgien, Frankrike, Italien och Japan.

Paris d.10 jan. Ministerrådet har idag sammanträdt under Millerands ordförandeskap. Finansministern, som återvändt från Cannes bevistade sammanträdet. Öfverläggningarna rörde sig om

(fortsättning sid 51)

(Fortsättning från sid 86 förra häftet på "Den ryska röran")

har i Ryssland öfvertagits af kineserna

--- en ytterligare parallell till franska revolutionen har man i att afrättningarna betraktas som festligheter, till hvilka särskildt gynnade åskådare inbjudas

Bakom denna häxkittel, där alla onda andar tyckas lössläppta sitta så mannen med den kalla hjärnan, med kommunismens idé som sin dominerande lidelse, för hvilken han skjuter allt åt sidan – Lenin, kallad till sin mors dödsbädd kort innan bolsjevikrevolutionen bryter ut, sätter han sig på kvällen i sjukrummet med sina papper framför sig, fördjupar sig i arbetet och när dagen gryr och han skall släcka lampan ser han att modern ligger som ett kalladt lik. Allt mänskligt är utsläckt för honom utom denna idé – och maktbegäret

--- (ingen lyx etc) --- Makten är honom nog, dess yttre agremanger äro honom likgiltiga. Och lika litet beror det ho-

nom om hans väg går fram öfver millioners sköflade lif och namnlösa elände.

Hälsingfors den 24 Dec. "Helsingen Sanomat" meddelar att rådsregeringen hemkallat de ryska medlemmarna i blandade kommissionen för fredsfördragets verkställande. Ett meddelande har tillställts de finska medlemmarna i kommissionen i hvilket som orsak för åtgärder uppges den karelska frågan

Tjitjerin har tillställt finska regeringen en ny not i hvilken han söker påvisa Finlands delaktighet i upproret i Karelen. Han beskyller finska regeringen för att alltsedan september månad ha sökt väcka folkförbundets intresse för Karelska frågan och påstår att regeringen handlar mot flertalet af det finska folkets önskningar, i det den skulle förbereda ett angrepp mot en autonom del af rådsrepubliken. Tjitjerin betonar sin fredsvilja men fordrar inställandet af finska regeringens hitillsvarande politik, i motsatt fall bär Finland en-

samt ansvaret för det hot mot freden denna politik innebär.

Riga den 27de December. I Moskva ha folkkommissariernas råd haft en särskild konferens för att dryfta Sovjetrepublikens katastrofala finansläge. I konferensen deltog ett stort antal finanssakkunnige^{x)} hvilka i sina redogörelser enhälligt förklarade att hvarje förbättring af Sovjetrysslands finansiella läge vore otänkbart utan utlandets hjälp och utan inrättandet af en ny myntenhet. I Sovjetryssland tryckas för närvarande dagligen 100 milliarder rubler i sedlar, men ej ens denna oerhörda summa kan täcka de alltjämt ökade utgifterna. De många skatterna kunna, trots att de drygt tilltagna ej hålla jämna steg med utgifterna och framkalla dessutom inom alla läger af befolkningen starkt missnöje. Enligt de sakkunnigas åsikt måste kostnader för papper och tryck till sedlarna inom kort öfverstiga

---

x) Hvar fick dom dom från?

deras åtryckta värde. Sovjetrysslands guldförråd har smält tillsammans till 30 millioner rubel (styf säkerhet för de 100 milliarder som dagligen tryckas)

En framstående amerikansk ingenjör, som nyss återkommit från Ryssland yttrar sig mycket pessimistiskt om den ryska industriens framtid. Han säger att de ryska ingenjörerna umgås med gigantiska planer till Rysslands pånyttfödelse, men äro oförmögna att sätta dem i verket:

--- "Utmärkande för genomsnittsryssen är att han anser ett problem till 99 procent löst, sedan dylika idealistiska fantasier sett dagen. De förverkligande nödvändiga detaljerna bortser han fullständigt från. I och med att ett omfattande projekt för elektrifiering af hela Ryssland utarbetats såg man på arbetet som i hufvudsak fullbordadt---

--- Man kan räkna med två viktiga skäl för dylika fantastiska projekt. Det ena är, att de naiva tjänstemännen finna ett nöje i dessa storartade vetenskap-

liga projekt, och det andra skälet är, att hvarje individ i Ryssland är anvisad ett visst arbete, hvilket han ej kan lämna utan myndigheternas tillstånd. Ingenjörer, vetenskapsmän och folk med bildning anse det därför nödvändigt att uppfinna (!) sysselsättningar åt sig, då det för dem är mera intressant att utarbete dylika storartade planer än att sopa gatorna eller hugga ved. (bra)
--- Den officiella arbetstiden är från 10 till 5, men i Moskva arbetar knappast någon längre än från 11 till 4 ---

--- AMO automobilfabrik är en ny anläggning med präktiga byggnader och amerikansk utrustning. Den borde med full arbetsstyrka sysselsätta 6-å 7000 man, men har nu blott omkr. 1000 arbetare, som sysselsätts med att fullborda byggnaderna och anläggningar och med reparationer af ett fåtal automobiler. Produktionen motsvarar hvad som skulle väntas af en amerikansk verkstad med 15 eller 20 man (!!!) --- Den ryska indus-

triens framtid är allt annat än ljus. När återuppbyggandet en gång kan börja måste maskinerier och fabriksvaror köpas utifrån, kanske under en generation och Ryssland får skatta sig lyckligt om det kan gå i land med reparationer och underhåll. (Före bolsjevismen gick Rysslands industri framåt med stormsteg.

I en dagorder med anledning af händelserna i Fjärran Östern yttrar Trotskij bl.a:

--- "Angreppen mot Ryssland vilja icke upphöra, i hvarje ögonblick begås brott mot okränkbarheten af Sovjets territorium med hjälp af Frankrike, Japan och andra eller genom lömska angrepp från Polen, Finland, Rumänien eller från Stilla hafssidan. De oroande symtomen hopa sig under täckmanteln af diplomaternas i Washington hycklande tal" --- "Vi måste vara starka. Vi måste fördubbla våra ansträngningar för utbildning af röda armén och dess fasta sammanhållning (Pengar och proviant hänför få vi af kapitaliststaterna). De

---

x) Denna goja går naturligtvis i de arma ryssarna

röda soldaterna i Ryssland och Sibirien böra vara vaksamma”

Hälsingfors den 30de Dec. Kommunistagitationen (i Finland!) har samlat betydande grupper af lösdrivare vid östgränsen från Sordavala ända till Lieksa, hvilka planlägga anfall i Fjärrkarelernas rygg för att understödja Bolsjevikerna. De vänta hemlig rysk vapentillförsel öfver Ladoga, men bevakas skarpt af myndigheterna (så´na kriminaldårar)

Paris den 1^{sta} Januari 1922. Beträffande ett konsortium för Ryssland och de kommersiella förbindelserna med nämnda land skrifver Le Temps i en artikel:

Flera vittnesbörd ha gifvit vid handen att bakom bolsjevikregeringen finnes ett nytt Ryssland som bildats under dessa senare år af lidanden och som förr eller senare kommer att återfordra sin plats i världen.

Hvilka Sovjetregeringens brott än må vara, är den likväl den enda myndighet som för närvarande kan göra

nationell politik. I den mån den gör denna politik talar den i hela ryska folkets namn och dess kraf kunna hvarken föraktas eller försummas af något bland de folk som vilja vara Ryssland vänner i framtiden.

(Vi måste hjälpa de arma ryssarna, men framför allt klå åt att själfva så mycket vi komma åt)

De ”garantier” som engelska regeringen fordrar för inledning af ekonomiska förhandlingar med Sovjet-Ryssland bestå i; 1) Sammankallande af en konstituerande nationalförsamling; 2) Ändringar i sovjetregeringens sammansättning; 3) Upphäfvande af Tjekan. Det är otvifvel, att i en Sovjetregering, som Europa skulle erkänna, engelsmännen icke skulle önska att se Trotskij och Djersjinski. Sådan är Englands politik. Hvad beträffar Frankrikes, förblir dess linie fortfarande oförändrad, ehuru det i franska regeringens svar rörande erkännandet af skulderna inte längre förefinnes-

någon kategorisk vägran att ingå på underhandlingar. Det talas endast om garantier, och detta öfverför, så att säga frågan i ett annat plan. (se förra sidan)

Observers korrespondent i Moskva har uppgifvit att Lenin vid Rådskongressen yrkat på betydligt inskränkan af Tjekans befogenheter. Denna uppgift anses på initieradt håll vara en ren bluff, inspirerad från bolsjevikhåll för att underlätta närmandet mellan Ententen och Moskva. Dess syfte är att ådagalägga att Sovjetregeringens inrikespolitik undergår samma förändring som den ekonomiska. Förhållandet är helt annat. Moskvameddelanden af bolsjevikvänlig art ange tvärtom att ju mera trycket i den ekonomiska politiken lättar, desto mera skärpes det politiska trycket i landet. För att genomdrifva sin nya kurs måste Lenin ge dess motståndare någon-

---

x) Om jag emellanåt är inkonsekvent i min stafning, som nu med R. ändrar jag ej – hälften är kladdigt nog ändå.

ting som kompensation. En sådan stor kompromiss mellan Lenin å ena sidan, Buharin och Trotskij å den andra har skett äfven vid rådskongressen, där den nya ekonomiska politiken enhälligt godkändes

Hälsingfors d.1 Januari. Det ifrågasatta bildandet af ett internationellt konsortium för förbättrande af den ekonomiska situationen (och Rysslands exploatering) kommenteras i Pravda af Radek:

--- Vi ha aldrig tviflat på att kapitaliststaterna med lugn sett fram emot millioner ryssars död då de stundom kastat åt dem en allmosa i form af medikamenter och några tusen burkar kondenserad mjölk^{x)}. De allierade afvakta det ögonblick vi ha det som svårast för att framlägga sina villkor. Dessa villkor bestå framför allt i den omständigheten att vi måste mottaga krediter från ett utländskt syndikat som utöfva

---

x) Vissa tiggare visa sin stolthet genom att förakta sina hjälpare

kontroll öfver den ryska produktionen. Vi veta att ett lands ekonomiska bispringande endast är en tom fras så länge kapitalismen finnes. --- Det kommunistiska partiet bör också bereda sig på nödvändigheten att bringa offer för att icke råka i slaferi. De allierade ha icke upphört med sina interventionsförsök. Vi stå inför en kapitalismens offensiv, förd med ekonomiska medel, en intervention inte mindre farlig än den väpnade interventionen

Hälsingfors den 8de Januari. Krasnaja Gazeta meddelar att Internationella militärskolan i Petrograd nyligen firat treårsdagen af sin tillblifvelse. 33 röda officerare utnämndes detta år. Tidningen skrifver ordagrant; "Det finska, estniska och svenska proletariatet lära sig i denna skola att kämpa för kommunismen". Den tillägger att firandet af denna årsdag gestaltade sig till en stor politisk högtidlighet för de finska revolutionärerna och

tredje Internationalen med hänsyn till händelserna i Karelen. Den finska kommunisten Manner höll ett tal i hvilket han kallade Internationella militärskolan "den röda segerns verkstad". Han öfverlämnade till de bästa eleverna gåfvor af revolverar, kikare och – finska knifvar (! till officerare). Ett stort antal representanter för utländska kommunistpartier voro närvarande vid högtidligheterna.

Hälsingfors den 9de Jan. Karelerna ha förstärkt sina ställningar norr om Porajärvi, där bolsjevikernas frammarsch på grund af svår lifsmedelsbrist totalt afstannat. 80 procent af bolsjeviktrupperna äro kineser, tatarer och kirgiser.

--- Sovjetlegationen har nu skriftligen framlagt de bebådade oförsynta krafven (med anledning af den hjälp i form af lifsmedel m.m. som finnarna lämnat Karelarna. Dessa upptaga bland annat utvisandet af ett antal hvita ryssar ersättning af Finland för skador

orsakade af den karelska frihetsrörelsen, inställande af det humanitära understödet åt karelerna samt tillsättande af en rysk-finländsk kommitté, som skall öfvervaka Finlands iakttagande af neutraliteten (!)

På dessa kraf har begärts omedelbart svar. Regeringen kommer att behandla saken på onsdag (den 11te Januari.) Man anser det som själfallet att de bolsjevikiska fordringarna komma att afvisas (Dessa fordringar äro lika fräcka som de österrikiska mot Serbien, hvilka som bekant blefvo en kärkommen förevändning för världskrigets inledande – Kanske komma de ryska krafven följas af ett ryskt försök att krossa Finland. – under dessa förhållanden samarbeta de finska kommunisterna med bolsjevikerna !) nästa sida

Bolsjevikpolitikens följder för Rysslands näringslif (enl. "Mercator")

--- Jämför man för industriens vidkommande åren 1913 och 1920, finner man att kolproduktionen minskats från

1738 millioner till 406 millioner pud, naftaproduktionen 1562 millioner till 460 tusen pud (!) och gjutjärns (tackjärns) produktionen från 259 millioner till 6 millioner pud (!). Industriens produktionsförmåga har allt som allt minskats med 80 procent --- Städernas inkomst har blifvit 5 gånger mindre och landsbygdens 2 gånger mindre än före kriget ---

(föreg. sida):

Hälsingfors d.11te Januari: Från Karelen meddelas att man där på sensommaren och hösten kunnat iakttaga en liflig verksamhet af Karelska kommunens agenter, hvilka företagit upprepade resor till Murmanbanan och finländska gränsen i afsikt att upprätta en god etappväg. Hufvudagenterna, hvilka till största delen infångats och oskadliggjorts (hängts ?) ha erkänt att afsikten varit att under vinterns lopp till vissa centralorter vid finländska gränsen transportera vapen

och andra krigsförnödenheter. Förråden voro afsedda för de röda i norra Finland i och för ett nytt rödt uppror som om möjligt skulle igångsättas till våren. På grund af karelernas resning har denna plan fått förfalla

Vid de undersökningar som nu pågå i Finland har man lyckats påvisa ett direkt samband med de i Sverige afslöjade planerna på att införa rådsväldet i norra Finland och skandinavien. Meningen var att förbereda en blifvande röd resning, hvilken skulle utgå från Karelen och omfatta de nordliga delarna af Finland, Sverige och Norge. Här skulle bildas en fenne-skandinavisk republik som, utgående från Karelen, skulle omfatta de nordliga delarna af Finland, Sverige och Norge, hvarest en sovjetrepublik skulle bildas, och denna republik skulle sedan undan för undan utvidgas söderut (arma kriminaldårar)

” Banditväsendet florerar i det bolsjevikiska paradiset”
Krasnaja

Gazeta säger rent ut att det icke längre finns något hus i Petrograd där det icke begås stölder. Det är icke många ryska medborgare, som kunna nå sina hem utan att ha blifvit rånade, om de haft dumdristigheten att ge sig ut i staden till fots efter midnatt. På senaste tiden har det inträffat att beväpnade banditer trängt in i butiker, stulit varor och flytt utan att man lyckats fasttaga dem. Scenerna från 1917 och 1918 upprepas nu på Petrograds gator, där man måste tillgripa personliga försvarsåtgärder

---

Hälsingfors den 13de Januari. I ett skrytsamt dekret har Trotskij förklarar att Svarta hafsflottan under 1922 skall återupprättas till sin fordna maktställning. För ändamålet äro stora anslag i guldrubel reserverade (härvidlag komma den amerikansk-europeiska nödhjälpen väl till pass.)

Hälsingfors den 16 Jan. I Krasnaja Gazeta utreder Arsky i en lång artikel

problemet hur Rysslands skulder enligt hans beräkning 7 milliarder guldrubel^{x)} skola kunna betalas

--- Guldfonden är , yttrar Arsky ordagrant så liten att den så småningom måste ta slut till följd af republikens stora utgifter (betänk hvilka summor armén, Tjekan och propagandan sluka). Den skulle för närvarande icke räckta till att betala räntorna

Å andra sidan anser Arsky att det blir omöjligt att betala med koncessioner, ty om Rysslands tillgångar lämnas i ersättning för fordringarna, skall landet icke längre kunna erhålla något i sina hjälpkällor. Under alla förhållanden måste Ryssland behålla sina järnvägar och den viktigaste industrien såsom kolfyndigheterna i Donetsområdet och oljan i Grosny och Baku

Artikeln framhåller slutligen att koncessioner endast kunna lämnas till utlänningar i form af rätt att exploatera

---

x) Alldeles för litet – enligt andra auktsiiteta 17 á 18 milliarder guldrubel

skogarna i norra Ryssland och Sibirien (Om ni inte ha kontanter och inga varor (se sidan 94 tablån öfver Rysslands industri och jordbruk) och inte vilja bevilja koncessioner till utlänningar, på hvad sätt ska ni då kunna betala dem för er outhärliga hjälp som ni fordra af dessa?)

Enligt telegram från ett af doktor Nansens ombud i Moskva ingå förfärande underrättelser från distriktet Bugselisk nära Samara. Hungersnöden har blifvit allt värre. Kattorna och hundarna ha uppätits (det duger det) af den hungrande befolkningen, som nu börja äta liken, hvilka nattetid bortstjälas från ladugårdarna, där de läggas i afvaktan på begrafning. Man ha också öppnat grafvar. I staden ligga liken i högar – större delen af de ihjälsvultna äro barn. Trakten håller på att bli en öken

(fortsättning sid 81 nästa häfte